

БӨЛІМ: ОҚУШЫ

Фейк жаңалықтар мен жасанды интеллект: шындық үшін күрес

ЖАРИЯЛАНДЫ
07.06.2026СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/189182/>**Аида Қонысбек**

11-сынып оқушысы

XXI ғасыр – ақпарат ғасыры. Бүгінде адамзат бұрын-соңды болмаған көлемде ақпарат тұтынады. Әлеуметтік желілер, жаңалық сайттары, бейнеплатформалар мен мессенджерлер күн сайын миллиондаған хабар таратады. Бір қарағанда, ақпараттың көп болуы қоғамның дамуына оң әсер етуі тиіс сияқты. Алайда ақпарат көлемі артқан сайын шынайы мәлімет пен жалған ақпаратты ажырату қиындай түсті.

Соңғы жылдары жасанды интеллект технологиялары қарқынды дамып келеді. Олар мәтін жазып, сурет салып, бейне жасап қана қоймай, жаңалықтар дайындауға да қабілетті. Кейбір елдерде жасанды интеллект қысқа жаңалықтарды автоматты түрде жазып, редакция жұмысына көмектесіп жүр. Бұл технологиялар уақытты үнемдеп, ақпаратты жылдам таратуға мүмкіндік береді.

Дегенмен жасанды интеллекттің мүмкіндігі артқан сайын жаңа мәселелер де пайда болуда. Соның бірі – фейк ақпараттың көбеюі. Бүгінде арнайы бағдарламалар арқылы шынайы адам сөйлеп тұрғандай бейне жасауға болады. Мұндай материалдарды қарапайым адам ажырата алмауы мүмкін. Нәтижесінде қоғамда жалған ақпарат тез таралып, адамдардың пікіріне әсер етеді.

Осындай жағдайда журналист мамандығының маңызы бұрынғыдан да арта түседі. Себебі журналистің негізгі міндеті – ақпаратты тексеру, дереккөздерді салыстыру және қоғамға шынайы мәлімет ұсыну. Жасанды интеллект мәтін жаза алғанымен, оның адам сияқты жауапкершілігі мен азаматтық ұстанымы жоқ. Сондықтан технология журналистің орнын толық баса алмайды.

Қазіргі журналист тек мақала жазатын маман емес. Ол ақпаратты саралайтын, фактіні тексеретін және аудитория сенімін қалыптастыратын тұлғаға айналуға тиіс. Сондықтан

болашақ журналистер цифрлық технологияларды меңгерумен қатар, сыни ойлау қабілетін дамытуы қажет.

Қорытындылай келе, жасанды интеллект дәуірінде ақпарат көлемі бұрынғыдан да көбейеді. Бірақ ақпараттың көп болуы оның шынайы екенін білдірмейді. Сондықтан қоғамға сенімді ақпарат ұсынатын кәсіби журналистер әрқашан қажет болады. Ақпарат ғасырындағы ең үлкен құндылық – жылдамдық емес, шындық.

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.